

โครงการแนวทางในการยกระดับรายได้เสริมหลังจากการทำเกษตร

ผศ.ดร.ศุภนันtha ร่มประเสริฐ
รองคณบดีฝ่ายบริการวิชาการและวิจัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
suppanunta@g.swu.ac.th

ที่มาและความสำคัญ

- เนื่องจากจังหวัดนครนายกมีสภาพภูมิศาสตร์โดยทั่วไปเป็นที่ราบทางตอนเหนือและทางด้านตะวันออกของจังหวัดเป็นภูเขาสูงชัน
- บริเวณเขตอำเภอบ้านนา อำเภอเมืองนครนายก และอำเภอปากพลี มีลักษณะดินเป็นดินปนทราย และดินเหนียวเหมาะแก่การทำนา ทำสวนผลไม้ โดยอาชีพหลักของชาวบ้านคือการเป็นเกษตรกรเต็มตัว และสิ่งที่นิยมเพาะปลูกมากที่สุดคือ ข้าว
- แต่เนื่องจากที่ตั้งส่วนมากของอำเภอปากพลีนั้นไม่ได้ติดกับคลองชลประทานดังเช่นเขตอำเภออื่นๆ จึงทำให้การทำนาสามารถทำได้เพียงปีละครั้งเท่านั้น

จากผลกระทบดังกล่าวสืบเนื่องปีต่อปีทำให้
ความต้องการใช้จ่ายในบางเดือนมีปัญหา

ชาวบ้านในชุมชนจึงจำเป็นต้องหารายได้เสริมจากการทำกิจกรรมทางอื่น
ประกอบกับการที่ชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการเอง
เพราะขาดปัจจัยการผลิตบางประการ นั่นคือที่ดินและทุนทรัพย์
เมื่อรายได้หลักไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้จ่ายในบางเดือน
จึงส่งผลให้ชุมชนจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งกองทุนทางการเงินต่างๆ
เพื่อนำเงินมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในชีวิตประจำวัน
และการประกอบอาชีพหลักคือเกษตรกรรม

หากชาวบ้านในชุมชนสามารถเข้าใจและปรับเปลี่ยนรูปแบบอาชีพที่เป็นอยู่
เป็นผู้ประกอบการเองก็อาจสามารถทำให้มีสัดส่วนรายได้เสริม
ที่สูงกว่าการที่ไม่ได้เป็น**ผู้ประกอบการ**เองก็เป็นได้
ทางคณะผู้จัดทำจึงมีความตั้งใจในการ

นำเสนอแนวทางสำหรับการทำอาชีพเสริมที่ชุมชนสามารถเป็นผู้ประกอบการเองได้
จากทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนนำกลับมาทำให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การ
ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืนสืบไป

ประเด็นสำคัญที่ได้จากการดำเนิน โครงการ

- ศึกษาตามกระบวนการ PDCA
- **1. Plan**
 - เข้าถึงปัญหาที่แท้จริงจากประชาชน
 - นำข้อมูลมาวิเคราะห์ถึงปัญหาให้ชัดเจน
- **2. Do**
 - ค้นหาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - ส่งผ่านข้อมูลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้ประชาชนในชุมชนเห็นถึงข้อเท็จจริงที่ปรากฏ
- **3. Check**
 - จัดทำแบบสัมภาษณ์โดยการจัดเก็บข้อมูลภาคสนาม
 - จัดทำชุมชนพิจารณาพร้อมกับทุกกลุ่ม คณาจารย์ ชาวบ้านในชุมชน เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ดำเนินการแบบ **Group Discussion**
- **4. Act**
 - ทำการวิเคราะห์ สรุปผล วิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบและแก้ไข ผ่านทางการนัดประชุมสรุปผลโครงการตามการลงพื้นที่จริง

กระบวนการวิธีการวิจัย (Methodology)

1. ใช้กระบวนการวิธีการวิจัย**เชิงปริมาณ** ที่มุ่งหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปเชิงปริมาณ เน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องของข้อค้นพบ และข้อสรุป มีการใช้เครื่องมือที่มีความเป็นปรนัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ศึกษาวิจัย**เชิงเอกสาร** (Documentary) โดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชน ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการ ทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ ทฤษฎีเกี่ยวกับรายได้ ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค และการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

ในส่วน of ข้อมูลที่ได้จากการเก็บ**แบบสัมภาษณ์** งานวิจัย และ**ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง** จึงได้นำมา**วิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ** รวมทั้งเสนอแนะอาชีพทางเลือกซึ่งจะนำไปสู่การมีรายได้เสริมหลังจากการทำเกษตร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

โครงการนี้เน้นการพิจารณาเรื่องความพอเพียง
โครงการย่อยประเด็น
Sufficiency Economy

https://www.youtube.com/watch?v=_cYTv1tSiAY

ขอขอบคุณ โครงการ

- Engagement Thailand พันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์และการงบประมาณ
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ที่เลือกกรณีศึกษาชิ้นนี้นำเสนอในการ ประชุมฯ ครั้งนี้